

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyílttér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Kézdi-Vásárhely város iparosai az ezredéves ünnepélyen.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. aug. 25.

A magyar nemzet ezredéves alkotmányos életének nagy ünnepén a testvéri szeretet melegével kell hogy átöleljük egymást s munkánk gyümölcsével bemutassuk azt, hogy az ezer év nem csak elrepült fejként felett, hanem annyi vész és ádáz küzdelem között is haladt, fejlődött minden, mi nemzeti nagylétünket az időknek végeig biztosítja.

A szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméit nem csak ismerjük, hanem követjük is. Ezt be kell bizonyítanunk az ezredéves ünnepélyen nem csak törhetetlen, lángoló hazaszeretetünkkel, hanem virágzó

iparunkkal is. Meg kell mutatnunk a hatalmas európai államoknak, hogy milyen a magyar izlés és szorgalom gyümölcse? Mennyiben vagyunk méltók arra a helyre, melyet Isten magas kegyeiből e földrészen elfoglaltunk? A természet gazdag kincsbányáját mennyire tudjuk saját magunk és az emberiség javára kiaknázni? Szorgalmunk gyümölcse arányban áll ezredéves multunkkal? Hogy e kérdésekre büszkén megfelelhessünk az ezredéves ünnepély alkalmával rendezendő kiállítást nem szabad az önkényre bízunk. Különösen a székely ipar az, mely különös támogatást érdemel nem csak speciális jellegénél fogva, hanem ősiségére nézve is.

Nem titkolhatjuk el ama lényeges bajt, hogy a székely kézmű iparos nem igen rendelkezik annyi anyagi alappal, hogy productumait a maga izlése, leleményessége és képzettsége szerint összeállítva — azt távolabb vidéken is bemutathassa.

Az eddig rendezett kiállításokon oly kevesen vettek részt, hogy ott a székely kézmű ipar töredékei is alig lettek bemutatva.

A székely nemzet élete, házi és kézmű ipara, sajátos viselete nem hagyható figyelmen kívül, az ezredéves ünnepély kiálló disze lenne, ha e nemzet székely nemes, katona és székely paraszt népviseletei nem csak viasz torzalakokban, hanem az egyes vidékek szerinti csoportozatokban e kiállításon bemutatnának.

A székely kézmű iparnak leggazdagabb változatát mutathatná be Kézdi-Vásárhely,

melynek 14 ipartársulata oly csoportozatot állíthatna egybe, mely nem válnék szégyenére, a 48-as idők e kis Spártájának.

Az iparosok szegénysége, utasítás hiánya egyedüli ok, hogy ha ez nem létesül; mert iparosainkban megvan a szépre, jóra való törekvés, meg van a székely nemes ambíció s ha oly vezetőre talál, kiben bizik, kiről tudja, hogy önzetlenül küzd az iparosok érdekében.

Itt tehát tenni kell. Nézetem szerint elsőben is a társulatok elnökeiből egy bizottságot kell alkotni, kik egyetértőleg megállapítanak azon egyének névsorát, kik a kiállításon részt vennének. Ezen egyéneket behíva a bizottságba együttesen megállapítanak a kiállítandó tárgyak számát minőségét az egyes csoportokból.

Gondoskodnának arról, hogy a város és a helyi pénzintézetek adományából, bálók, estélyek stb. mulatságok jövedelmeiből oly alapot teremtsenek, melyből a szegényebb iparosnak kiállítandó tárgya költségeire segélyt nyújtsanak, a kiállításon a térdíjat megfizethessék és e város részéről a kiállítás tartamára egy megbírt elárúsítót küldjenek. Nagyon óhajtott volna, hogy ez alap annyira növekedjék 2 év alatt, hogy egy csoportos felrandulás költségeinél a szegényebb iparosoknak utiköltségeit nyújthasson. Ez volna az én szerény nézetem e szép cél megvalósításánál és ezt könnyen elérhetjük, ha tömörülünk, egy elnököt választva ez ügy keresztülvitelére egyesült erővel mindent megteszünk. A melyik társulati elnök ez eszmét elfogadja minél előbb hívja

A „Székelyföld“ tárczája.

Miksa mexikói császár végnapjaiból.

(Folytatás.)

Pedro Penna a 3 dik számú cellában ült, melynek belseje irtózatosan puszta vala. Csak egy kicsiny, háromszorosan is berácsozott ablakon juthatott be valami csekély világosság; a falak is csepegésig nedvesek valának. Egy ágy, asztal és szék heverték, a lehető legpiszkosabb és nyomorultabb állapotban, a cella négy szögletében szétosztva. Padozatul a letaposott föld szolgált, mely tele volt kiemelkedésekkel és lyukakkal. Ezen rideg helyet csak egy kicsiny, vassal bevont és nehéz lakattal ellátott ajtó rekeszté el a külvilágtól. Az éj oszondját a cella alatt fel- és alá- és alátaló öröknek egyforma lépései zavarták.

Az egyetlen széken senior Pedro Penna ült, ki a császárné ezredében, mint tiszt szolgált. A megelőző napon esetleg rajta vésztett, a mint az ostromolt város szélső örállomásán az ellenséggel cimborált. Legfőlebb 30 éves lehetett; egyike az ezred legszebb tisztjeinek és csak egy éves házasságban a fiatal ember csak egy nap alatt is, rémítően megváltozott. Szemei elhomályosodtan ültek a be-

esett szemgödrökben, s erősen összezárt ajkairól egy pillanatig sem távoztak az elszántságnak ama merev vonása, melyet semmi sem látszott többé rémíteni. A cellában még két nő vala; mindkettő előtte térdelt, s egyik egyik kezét megfogva, csókaikkal halmozák és könyeikkel öntözték. Öreg anyja és ifju neje valának.

A székesegyháznál az éjféli órája hangzott. Egy óra alatt egyik, egyetlen szeretett fiát; a másik férjét veszti el örökre.

Pedro Penna a szoborként ült helyén — szemeit mozdulatlanul maga elő meresztve; kezeit öntudatlanul, lágyan lecsüngesztve. Az öreg asszony felállott s fejét fia keblére hajtá. Szegény anyja! mennyi gondot, mily sok but okozott neki a gyermek, míg fölnevekedett — és most — négy óra alatt meg lesz ölte. Ezen rémséges gondolat nyomása alatt térdre hullott és oly görcsös zokogásban tört ki, mely az ember szívét csaknem szétrepeszté.

„Irtózatosa, lehetetlen! — kiált fel most az ifju nő — nincs hát semmi segély, semmi mentség számodra, legkedvesebb Pedróm, szólj csak; én minden áldozatra képes vagyok érte. Oh csak meg lehetne érte — miként viselem el e nyomorult életet!”

Pedro neje alig volt 16 éves; szép szemei a sűrű könyvek miatt kivörösödve, ajkai elkékülve vala-

nak; gazdag fekete haja összekuszáltan omlett vállaira. Majd férjének lábaihoz borult, majd pedig kiterjesztett karjaival keblére veté magát, kezeit tördelve, öröklően rohant a szűk helyiségben föl és alá.

Pedro Penna végre megemberelte magát és felállott.

„Kedves anyám, szeretett nőm! ne tegyék végörámat még nehezebbé és nyomasztóbbá; csak egy szivességre kérlek: tegyék meg utolsó kérésemet, menjetek és imádkozatok értem — vagy hagyjatok el!”

„Téged elhagyni? soha, soh! — kiáltá mi id két nő velőt rázó hangon.

„Legkedvesebb anyám és te, szeretett nőm, csak nem akartak kikísérni — és azon rátk nézve oly rettenetes jelenetet . . .“ a fiatal ember nem tud tovább mondani. Édes anyjának nyakába borult: „Legkedvesebb anyám, ezerszer köszönöm mind azt, mit értem szenvedtél.”

„Mégis! — kiáltá közbe, csaknem öröklően, fiatal neje — nincs hát semmi segítség? Hátha én a császárnak lábaihoz borulnék?”

„A császárnak — mondá keserű mosollyal a férj — most éjféli után egy órakor? Az alszik, a jövevény — hiszed te, boldogtalan teremtés, hogy ő egy kémnek megkegyelmezzon?” — és elkerekedett fülkacagott.

össze tanácskozára a társelnököket azután minden könnyebben megy.

Részemről kész örömmel fogok kezni azokkal, kik városunk iparosainak érdekeit ily irányban emelni kívánják. Ne féljünk: „A becsületes munka meghozza gyümölcsét.”

N. K.

Teleszky államtitkár nyugdíjazása. A hivatalos lap szombati számába a következő legfelsőbb kéziratot teszi közzé:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztése folytán Teleszky István igazságügyminiszteri államtitkár ezen állásától saját kérelmére felmentvén, megengedem, hogy ugyanő a törvény értelmében nyugalomba helyeztessék és neki a törvénykiszítés és az igazgatás terén kifejtett buzgó és kiválóan sikeres szolgálataiért elismerésem nyilvánításaként. Kelt Ischlben, 1893. évi augusztus hó 18-án. Ferencz József, s. k. Szi lágyi Dezső, s. k.

Népfelkelők a fegyvergyakorlatokon. A népfelkelésre kötelezett egyéneket, az 1886. évi 20-ik törvényzikk értelmében, tudvalevőleg első sorban a hadseregnek és a két honvédségnek a háboru alatt keletkező pótlására és kiegészítésére használják. Csak a szükséglet fedezésén fölül maradó egyénekből alakulnak a tulajdonképeni népfelkelési csapatok. De minthogy ez óriási számot tevő csapatoknál az altiszti hiány nálunk épp úgy, mint az összes európai nagyhatalmak hadseregeinél rendkívül nagy és mivel másrésről a népfelkelésben rejlik gazdag anyag szükség esetében katonailag csak úgy értékesíthető, ha a legkisebb harcozási egységek összekötő alapjain, az altisztek, kellő számban állanak rendelkezésre: a hadügyi kormány a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg már folyó évi őszi fegyvergyakorlatok alatt rendkívül fontos újítást léptetett életbe.

A közös hadseregnek ama tartalékos altiszteit ugyanis, a kik mozgósítás esetére a népfelkeléshez tiszthelyettesi helyre vannak kijelölve, részben már a most folyó őszi fegyvergyakorlatok alatt a honvéd csapatokhoz idézték be, részben pedig utóbb, de szintén a honvédséghez fogják behívni. S minthogy az altisztek behívási ideje a honvéd póttartalékosok számára meghatározott fegyver-

gyakorlati idővel egybehangzóan állapított meg, az illetők tájékoztatása végett a B. Hírlap felemlíti, hogy e hadseregbeli altiszteket, a fegyvergyakorlatokon való részvétel végett, csakis a 2. 3. 4. 5. és 6-ik honvéd gyalogezredekénél, valamint a kassai III-ik (9. 10. 11. és 12. honvéd gyalogezredek) és a kolozsvári VI-ik (21. 22. 23. és 24. honvéd gyalogezredek) honvédkerületbeli csapatoknál hívtak be.

Megjegyzendő azonban, hogy mivel a közös hadsereg tartalékos legénysége a véderőről szóló törvény értelmében csakis négy heti, vagyis 28 napi, a honvédség tartalékos legénysége pedig a honvédségi törvény értelmében 35 napi fegyvergyakorlatra idézhető be, az altisztek néhány nappal később akként hívtak be, hogy szabadságolási napjuk az illető honvéd csapatok leszerelési napjával összeessék.

A pozsonyi IV-ik (13. 14. 15. és 16. honvéd gyalogezredek), a székesfehérvári V-ik (17. 18. 19. és 20. honvéd gyalogezredek) és a zágrábi VII-ik (25. 26. 27. és 28. honvéd gyalogezredek) honvédkerületbeli összes csapatoknál, valamint a budapesti I-ső honvédkerület 1-ső és a szegedi II-ik honvédkerület 7. és 8. gyalogezredeinél, mivel a póttartalékosait is csak október 6. dikéig idézik be, az ide beosztandó közös hadseregbeli tartalékos tisztek is ugyan ez időben lesznek behíva.

Pável Püspök és a „Tribuna.”

A nagyszebeni „Tribuna” igen heves vezércikkben pálezzát tör Pável püspök magatartása felett, a ki „angyali lemondással eltúrte meggyaláztatását.” Még azt is érti, — úgy mond a szebeni lap, — hogy a püspök Krisztus tanát követve, azt hiszi, hogy az is helyes, hogy akkor, midőn az ellenfél arcuzt üti, oda tartja arcuzt, hogy még egyet üssenek rajta! Azt azonban már nem érti, hogy midőn arról van szó, hogy elégtételt követeljen egy nem személyes, de az egyház ellen elkövetett inzultusért, vajjon, mi oka lehet eddigi tartozkodó magatartásának.

Ezek után így ír a „Tribuna”:

»Hajlandók vagyunk azt hinni, hogy a szelid egyházfő nem értette meg a lélektani pillanatot, az alkalmas pillanatot, sőt a követelő pillanatot, meg nem értette azt, hogy alkalma van követelni és venni magának elégtételt, nemcsak a gör. kath. román egyház ellen elkövetett büntény miatt, de

szívemben felhangzik a szó: hogy öreg anyámról gondoskodni tartozom — és én magamra öltöm a császári ruhát. Ekkor elkezdtem ama félelmetes kettős játékot, melyet el voltam határozva minden áron végrehajtani. Igyekeztem a fejedelemségnek tett esküt megtartani s harcoltam, mint derék katona; erről bizonyosságot tesz a Guadalupe-sas és a becsület-legio keresztje. És ismét egy belső szemrehányás kínozott engemet, mivel hazám szabadsága ellen huztam ki kardomat; ön már látja, senor, hogy ezen kettős szerepet, legfőkébb egy óra alatt, eljátszottam.”

„És miért gyűlöli ön a császárt?” — kérdezé csaknem bus hangon az idegen.

„Gyűlölem azért, mert ő egy idegen, ki ok és cél nélkül annyi ezer embert áldozott fel. Senor! — kiáltá csaknem lelkesülten Pedro Penna — rövid idő alatt ismét Juarez az ország törvényes feje; ezt akarja a törvény, ezt maga az Isten is; Juarez a törvényes elnök és az is maradand. Bölcsője egy indián nőnek piszkos takarója volt; gyermekét félvad állatok között élte át és föl-növekedék, egy gazdag ember étkeinek hulladékából táplálkozva. Azóta alig telt el három évtized és most egy császárnak vetélytársa, Európa egyik legrégibb uralkodóházából származott legnagyobb fejedelemség le nem győzött, kérlelhetlen, kiengesztelhetlen ellensége lett! Ez ugy hangzik, mint dajka-mese, s mégis egy nagy, csaknem hihetetlen valóság; elévülhetlen vonásokkal van bevéve a történelem ércztáblájára e két név: Miksa, Mexikónak választott császára; Benito Juarez, a köztársaság elnöke — és Juarez fog is, kell is, hogy győzzön!”

(Vége következik.)

azon összes infámiák miatt, a melyeket a magyarok a románok ellen elkövettek; nem értette meg azt, hogy ezen században alig volt kitünőbb alkalma egy román egyháznagnak, hogy halhatatlanná tegye magát nemcsak lelki hívei előtt, de az összes románok előtt.”

Midtán a nevezett lap keményen megróvja a püspököt azért, hogy maga ellen fegyelmi vizsgálatot kért a belügyminiszteriumtól, azt mondja:

„A nagy kérdés csak az, hogy a nagyváradi püspök követeljen elégtételt azon meggyaláztatásért, a melyt a magyarok a gör. kath. egyház és a román nemzet ellen elkövettek; elégtételt szolgáltatandó azért, mert a vad magyarok, meggyaláztak egy román templomot. Ki kell mutatni, hogy Magyarországon a nemzetiségek ellen olyan tettek követtek el, a melyek csak forradalmi időkben történnek. És mégis a bűnösök meg nem büntetettek.

Hallgassa meg ő exczellenoziája a nép szavát, kergesse el tanácsadóit, a kik egyéb tanácsaikkal nemzeti vesztére vezetik; még nem késő. Tegye meg a lépéseket saját és román népe becsületének megmentésére, hogy a történelem ne mondhasa, hogy ezen súlyos időszakban volt egy román egyházfő, a ki nem tudta és nem merészelte megvédeni egyházát és népét még akkor sem, midőn a háta mögött állott az egész nép, midőn az egész világ elégtételt követelt Krisztus egyházának meggyaláztatása miatt.

Egyidejűleg ezen vezércikkkel a „Tribuna” szöszierint közli a balázsfalvi „Unirea” egyházközlönyben megjelent felhívást a gör. kath. papsághoz, melyben megindítja a mozgalmat azon czélból, hogy az összes gör. kath. román metropolita papsága monstre-küldöttségben jelenjék meg a római pápánál és előadva panaszait a nagyváradi zavargások miatt, kérjék meg a pápát, hogy interveniáljon ő felségénél, Magyarország apostoli királyánál, a gör. kath. román egyház és a román nép érdekében.

Fölhívás.

Tisztelettel van szerencsénk Háromszékvármegye gyárosait, kis- és nagyiparosait valamint a háziipari czikke előállításával foglalkozó egyének mindenikét értesíteni, hogy iparfejlesztőbizottságunk a központi irodát folyó évi április hó 5-én tartott közgyűlése határozata folytán megnyitotta. Az iroda helyisége van Seps-Szentgyörgyön a Bogdán Florián ur házában I. emeletén a »Háromszéki Gazdák-Szövetkezetében.« Hivatalos órák: minden szerdán és szombaton délelőtt 9-12., délután 2-5 óráig. Az iroda vezetésére Vántsa György iparfejlesztőbizottsági jegyző nevezetett ki.

A központi iroda a következőkben van hivatva az érdekeltek rendelkezésére állani:

1. A különböző ipari feldolgozásra alkalmas és szükséges nyers termények honnan és minő árban szerezhetők be jutányosan?

2. A feldolgozott ipari készítmények hol és minő árban értékesíthetők?

3. Fölvilágosításokat ad a különböző vállalatokról és azok elnyerésében a folyamódokat támogatja.

4. Gyárosokat, kis- és nagyiparosokat, valamint a nagyban foglalkozó háziiparosokat ösztökölésbe hozza a nagyobb kereskedő házakkal, elárúsító- és közvetítő-csarnokokkal azon czélból, hogy készítményeiket nagyobb mennyiségben egyszerre értékesíthessék.

5. Fölvilágosításokat ad a különböző vám- és vasuti díjtárlakról és az azokban remélhető kedvezmények kieszközlése czéljából a szükséges lépéseket megteszi.

6. Közvetíti az iparosok és gyárosok készítményeinek elárúsítását és nyilvántartja mindazon czikkeket, melyek a külföldön is kereslet tárgyát képezik.

7. A felügyelete alatt álló iparmuzeumot a látogatók rendelkezésére bocsátja és az esetleg megrendelést tevő látogatóknak a megtett tárgyakat, azok díjának lefizetése után, megküldi.

8. A szaklapokat, folyóiratokat, szakkönyveket és statisztikai kiadványokat az érdeklődőknek kiadja.

Midőn ezeket az érdekeltek tudomására hozzuk, tisztelettel értesítjük arról is, hogy ezen dolgokat irodánk vezetője díjtalanul teljesíti, minék folytán fölkérjük az érdekelteket sziveskedjenek a hivatalos órák alatt személyesen, akár levél útján felkeresni és készséges szolgálatát igénybe venni.

Sepsi-Szentgyörgy, 1893. augusztus 18-án.

Az iparfejlesztő-bizottság nevében:

Potsa József, Vánts György,
főispán, elnök. iparfejlesztő biz. jegyző.

Különfélek.

— **A kholera.** A hazánkban elterjedt kholera-esetek miatt városunk buzgó tevékenységű polgármestere, ki az ez idő szerint szabadságon levő rendőrkapitányt is helyettesíti, az óvintézkedéseket a töle megszokott erélyvel és nagy szakavatottsággal végzi és végezteti. Személyesen járt el minden utcát, lakást és a hol tenni valót látott azonnal gyorsan intézkedett. A város egészen fertőtlenítve van s el lehet mondani, hogy városunk egészen tiszta. Igaz, hogy városunkban soha sem volt kholera s talán nem is lesz, mert jól táplálkozunk és a Nemere, ha neki indul minden miasmatikus anyagot elfúj, de mégis szükséges az előre való gondoskodás, ne hogy készületlenül találjon a veszély.

— **Halálozás.** Kézdivásárhelyi kereskedő Tóth László, ki évek óta hosszú során át betegeskedett e hó 26-án d. u. elhunyt. Temetése hétfőn 28-án ment végbe nagy részvét mellett. Nyugodjék békével.

— **Halálozás.** Alulirottak megszomorodott szívvel jelentik a forrón szeretett férj, illetve fivér és nagybátya Dragomirfalvi Barla Ferencz kereskedőnek hosszas szenvedés után f. hó 29-én élt 57-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult temetése a r. k. szertartás szerint 31-én d. u. 4 órakor leend. Az engesztelő szentmise áldozat septe. 1-én d. e. 10 órakor fog az Urnak bemutatni, melyre a n. t. kártársak, barátok és ismerősök szomorúan meghívatnak. Lengjen örök béke a sokat szenvedett porai felett! Kézdi-Vásárhely, 1893. aug. 29-én. Barla Ferencz, sz. Ungvári Róza, mint neje. Barla József, mint bátyja, Dr. Barla Gerő, kir. aljárásbíró és neje, Ifj. Barla József, gazdatiszt, mint az elhunyt unoka öcscei.

— **Körorvos választás.** Az alsócsernátoni közegészségügyi kör a megüresedett orvosi állást — honnan tudvalevőleg dr. Nagy Sándor a sepsii járásba járási orvosnak nevezetett ki — f. hó 25. Gábor Péter kézdi járási főszolgabíró elnökle alatt választás útján betöltötte. A körorvosi állásra 7 pályázat érkezett be, melyek közül választásra jelöltettek: dr. Bardocz Gyula, dr. Tóth Sámuel, dr. Glück, dr. Kovács és dr. Szabó Albert. A választásra szép számmal megjelent választók közül szavazatát beadta 73, melyből dr. Szabó Albert 61, dr. Bardocz Gyula 12 szavazatot nyert, melynek alapján elnöklő főszolgabíró dr. Szabó Albertet megválasztott körorvosnak kihirdette. Dr. Szabó Albert megválasztásához mi is őszintén gratulálunk és kívánjuk, hogy oly közszeretettel, bizalmat és tiszteletet érdemeljen ki, milyent előde kivívott magának.

— **A belügyminiszter három rendelete.** Hieronymi Károly belügyminiszter az összes vidéki törvényhatóságokhoz három igen fontos közegészségügyi rendeletet bocsátott ki. Az egyik rendelet a vendéglők és szállodák ruhaneműinek és helyiségeinek tisztántartásáról intézkedik és utasítja a hatóságokat, hogy a szállodákban alkalmazott női cselédek orvosi ellenőrzés alatt tartsák. A második rendelet arról intézkedik, hogy a kórházakból kitiltott egyénéről nyilvántartást készítsenek s azt minden három évben küldjék fel a belügyminiszterhez. A harmadik rendeletben arról értesíti a miniszter a törvényhatóságokat, hogy a miniszterium közegészségügyi osztályban bakteriologiai laboratóriumot rendeztetett be s hogy ezentúl minden vizsgálatra szánt bűldemény oda-küldendő. Végül a beküldési anyag szerzésére és

feladására ad utasítást a miniszteri rendelet a hatósági orvosoknak.

— **Tűz.** Léczfalva községben f. hó 25-én d. u. 1 órakor Szöcs Istvánnak a mezőre rakott asztagjába a villám beleütött, melytől meggyuladt a Bodor Zsigmond egyik sztagja is és mindkettő elégett. Szerencse volt, hogy az eső úgy hu lott, mintha töltötték volna, mert különben ott az egy csomóban s kevés távolsági közökben felhalmozott 32 asztag is a lángok martalékává esett volna. A tűzoltótestület, mely kötelességét a legnagyobb buzgósággal teljesíté, csak a tűz lokalizálására szorítkozhatott, mivel a nagyon száraz s már nagy mértékben tüzet fogott asztagok megmentéséről szó sem lehetett.

— **Napszúrás** áldozata lett, a 2-ik gyalogezred egyik legénye, a mint az ezred a roppant hőségben Brassóbel Baróth felé menetelt. Nagyon üdörös volna, ha a katonai felsőbb hatalmak ebben a fokozott hőségben igalmaznának a szegény katonának és kevesebb utat szabnának eléjük ebben a nagy hőségben.

— **Tűz.** Csik-Szentmihályon e hó 16-án kigyult a Petres Ignác csüre és a benne lévő széna és gabonakészlet porrá égett. Szerencse volt, hogy az épület ott a község szélén állott és hogy a szél a tüzet más épületek felé nem verte, mert a nagy szárazságban könnyen okozhatott volna bajt. Az égés színhelyén nagy néptömeg jelent meg, élén a szépvízi szolgabíróval és a csendőrökkel, de a legnagyobb erőfeszítés mellett is csak keveset lehetett megmenteni az épületből. Köszönet illeti a Szépvíztől oda siető lakosságot és a tűzoltóságot, kik igazi buzgalommal dolgoztak. A felvett kár 1026 frt. A körülmények oda mutatnak, hogy a tűz oka szándékos gyújtogatás volt.

— **Rémhírek az oláhok között.** Jelentés tétetett, hogy az egeresi szénbányából dynamitot loptak el. Bodor László vizsgálóbíró kiszállott a helyszínre, de a nyomozatból kitűnt, hogy a dynamit-tartályt ugyan feltörték, hanem a robbantószerből semmi sem hiányzik. Mikor a bíró, csendőr-kisérlet mellett a bányához érkezett, ott egy csomó asszony és gyerek volt összegyűlve, a kik a hatósági személyek láttára kétségbeesett visongásba törtek ki. Utána járva e meglepő „fogadtatás” okának, kitűnt, hogy a sikoltozó népség — gyilkosokat lát a hatósági személyekben. Az oláh köznép közt ugyanis a következő hír van elterjedve: A muszka czár megígérte, hogy nagy sereget küld Erdélybe az oláhok felszabadítására; a mit megtudván Ferencz József császár, levelet írt a czárnak, hogy most ne jöjjön, mert itt kholera van. Erre visszaírt a czár, hogy csak úgy hiszi el a dolgot, ha Ferencz József háromszázezer oláhnak a fejét küldi el neki. Ezt a feltételt teljesíteni akarván: Ferencz József megparancsolta a hatósági embereknek, a doktoroknak és a csendőröknek, hogy az oláhokat méreggel megöljék, az eltemetett hullákat éjnek idején kiassák és fejüket vegyék. És ez mindaddig tartson, a míg háromszázezer oláh fej összegyűl. Az egeresi szénbányánál egybeverődött népség azt hitte, hogy a vizsgálóbíró s a csendőrök e parancs végrehajtására érkeztek. Bodor László nyomozni kezdte a rémhír forrását, de nem tudott eredményre jutni. Annyi kétséggel, hogy a hírlelés a legszélesebb körben hitelt talál és hogy általános a nyugtalanság e miatt. A körörvost már megostromolni akarták, mivel híre járt, hogy a házában „mentők”-et rejteget, a kik meg vannak bízva az oláhgyilkolással. A helyzet a környékbeli községekben igen komoly és sürgős intézkedésre van szükség, hogy esetleges lázongásoknak eleje vétessék.

— **Magyart akartak enni.** Hátszegen a mult kedden éjféltájban ötven-hatvan oláh verődött össze, Valami korcsmai mulatozásról jöttek s jó fejfel voltak valamennyien. Ebben a lelkes állapotukban elhatározták, hogy most ő nekik magyar kell, a kit megverhetnek. Botokkal fölfegyverkezve meg is rohantak egy házat, a hol néhány magyar mesterlegény aludt. A két szál városi rendőr hozzá se mert nyulni a támadókhoz, hanem futott a városházára, jelenteni, hogy nagy baj van. A városkapitány kérésére azután a csendőrök puskával szétverték a tömeget. Hasonló garázdálkodás, nem az első Hátszegen.

— **A király születésnapja s a szerb kormány.** A belgrádi osztrák-magyar kolonia, mint minden évben, az idén is megünnepelte Ferencz József király születésnapját. A követségi kápolnában délelőtt 9 órakor istentisztelet volt, melyen a magyar és osztrák alattvalókon kívül, több idegen nagyhatalom képviselője is megjelent. A követség, régi szokás szerint, egy nappal előbb értesítette a szerb miniszteriumot, hogy Ferencz József ő felségének augusztus 18-án lesz a születésnapja. Tette ezt annál inkább, mert a szerb király és kormány e meghívóra mindenkor képviseltetni szokta magát a követség palotájában levő kápolnájában és azután pedig a követnek átadják a király és kormánya üdvözlését Ferencz József király részére. Így volt ez a mult évben is. A templomban, Risztics régens megbízásából az exkriály egy szárnysegéde jelent meg, a kormány részéről maga Pasics miniszterelnök. A mostani szerb kormány azonban, úgy látszik, ignorálta a követség meghívóját, mert a követség tagjai, délelőtt 8 óratól délutáni 2 óráig hiába vártak a király és a kormány képviselőjére, azok helyett csak a külügyminiszterium egy titkára jelent meg a kápolnában. Követségünk egyik tagja meg is kérdezte az illető titkárt, hogy a kormány részéről miért nem jön senki. A titkár erre azt felelte, hogy Dokics miniszterelnök beteg. A hírály éppen az istentisztelet ideje alatt hajtattott el a követségi palota előtt és a követségi palota szomszédságában lakó Dokichoz ment. Nikolics külügyminiszter ekkor pedig a radikális klubban volt. A többiek el voltak foglalva. A szerb kormánynak ez az eljárása nagy visszatetszést keltett nemcsak az osztrák-magyar követség tagjainál, hanem a külföldi hatalmak képviselőinél is. A kolonia tagjai este a Szerb korona szállóban bankettel ünnepelték ő felsége születése napját.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** közteszmásra hozza, hogy a m. kir. államvasutak részére a jövő évtől kezdve, esetleg három évre szükséges kovácsoszn, kőolaj, bányafa (tölgy- és bükkfából), virágoserép, homok, kavics, kő, mész, nádmennyezet és különféle csemete faültetvények és dugványok szállítására vonatkozó pályázatok az ezekhez tartozó szerződési feltételekkel együtt a kamara irodájában megtekinthetők.

— **Egy történelmi nevezetességű palota elpusztulása.** A történelmi nevezetességű Negróni-Caffarelli palota Rómában, mint onnét táviratozzák, teljesen leégett. A mult éjjel valahogyan tűz támadt a négyemeletes palotában, mit csak akkor vettek észre, mikor a fedett udvar és a lépcsőház, melyre a portugál konzul előszobája is nyílik — lángokban állott. A lakók már egy óra óta kiáltoztak az ablakokból segélyért, de mire a hírhedt tűzoltóság, szokás szerint a legszükségesebb eszközök nélkül, megérkezett, visszafordult a szükséges lajtorjákért, ponyvákért, gőszivattyukért. A palotában lakott monsignore Fausti pápai auditor is, nyolczvanöt éves anyjával. A lakókat, mindössze tizennégyet, sikerült az égő palotából kimenteni, de mentés közben a negyedik emeletről egy asszony a létrán megoszuott s életveszélyesen megsebesült. Emberben egyéb kár nem történt. A kárt legalább két millió frankra becsülik. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatás következtében támadt s már is több embert letartóztattak. Mint egy újabb távirat jelenti, a tűzoltó-parancsnokot nyugdíjazták, mert a tűznél fontos állása bztöltésére teljesen képtelennek bizonyult.

— **A tűzvészek világvárosa.** Ismét Chikagóból jön óriási tűzvész híre. Talán faépitkezése okozza, de újabb időben tűz által aligha szenvedett igazi nagy város annyi nagyméretű pusztítást, a mennyit Chikagóból jelentettek. Írlázatos jeleneteket szült az észbontó veszedelem: a lakók sok jajaftva, rekedt hörgéssel futkostak családtagjaik után, egy anya megőrült abbéli aggodalmában, hogy gyermekei bennétek Martalócok sem hiányoztak, de a rendőr-ég gátat bírt vetni a rablásnak. Egy darabig a vilákiállítás is ki volt téve a tűzveszélynek. — 5000 embert hajléktalanná tett a 250 épület elhamvadása; számosan szenvedtek súlyos sérülést. A romokkal füstölő terület egy fél négyzetmértől lehet; az összes kárt másfélmillió dollárra becsülik.

— **A Pallas Nagy Lexikona** füzetes kiadásából megjelent a 39. és 40. füzet (III. köt. 9. és 10. füzet) a Bolgárországtól a Borerjedésig, illetve Bozetinsztul Boszniaig terjedő czimszókakkal. A 39. füzethez külön mellékletül van csatolva a Börbetegségek különféle neveit ábrázoló, dr.

<i>Folyóiratok, körlevelek, gyászjelentések, falragaszok, eljegyzési, esketési és táncz- vigalmi meghívók, névjegyek és tánczrendek a legcsinosabb kivitelben feltűnő olcsó áron.</i>	 SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR ÉS IRÓSZER KERESKEDÉSE KÉZDI-VÁSÁRHELYTT ZSIGMOND-TÉR, SAJÁT HÁZÁBAN.	<i>Nyomatványraktár hivatalok és magánosok részére. Kereskedelmi könyvek dus raktára gyári áron.</i> A „SZÉKELYFÖLD.” kiadóhivatala.
<i>Miniszer, irodai finom, közönséges fehér és fogalmi papirok, illatos levélpapírok dobozok- ban, Khun-féle író tollak, vo- nalzók, írónok, díszes nótaszek, levélborítékok.</i>	50°/-kal olcsóbb, mint bárhol!	<i>Tintatartók dus választékban, kiváló minőségű gallus, alizarin, Katalin, ki- rály, anthracén, carmin, kék és fém-tinták, pecsétvia- szok, ostyák, ruggyanta bélyegző-festékek, és hecto- graph tinták.</i>

Keleti vonal.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érek.)	regg. 10.09	éjjel 12.47
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.43	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk.)	" 1.03	" 1.03
Botfalva	"	" 4.48	" 8.07		(ind.)	" 10.31	" 1.18
Földvár	"	" 5.07	" 8.23		(érek.)	d. u. 12.28	" 2.49
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.43	Tövis (vend., elágazás Arad felé	(ind.)	" 1.08	" 3.47
Apáca	"	" 5.42	" 8.57	Nagy-Enyed	(érk.)	" 1.35	" 4.07
Kőpecz	"	" 6.02	" 9.16	Kocsárd (vendéglő, elágazás	"	" 2.21	" 4.40
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.22	Maros-Vásárhely felé)	(ind.)	" 2.31	" 4.52
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.38	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érek.)	" 3.08	" 5.20
Homoród	"	" 6.55	" 10.02		(ind.)	" 3.18	" 5.26
Kacza	"	" 7.12	" 10.15	Kolozsvár (vendéglő) . . .	(érek.)	" 5.14	regg. 6.52
Bene	"	" 7.32	" 10.36		(ind.)	este 6.08	" 7.40
Erked	"	" 7.52	" 10.51	Nagy-Várad (vendéglő) . .	(érek.)	" 10.44	" 11.51
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.16		"	" 11.04	d. u. 12.09
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.27	Budapest	(ind. érek.)	regg. 6.35	este 8.40
	(ind.)	" 8.53	" 11.32				regg. 7.25

Brassó – kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	5.00	d. e.	9.38	d. u.	2.33	Brassó	indul reggel	5.46	regg.	8.50	d. u.	3.10
Imecsfalva	"	5.13	"	9.55	"	2.50	Szász-Hermány	"	6.01	"	9.09	"	3.29
Páva-Zabola	"	5.26	"	10.12	"	3.07	Prázmár	"	6.19	"	9.31	"	3.53
Kovácszna	"	5.46	"	10.34	"	3.39	Kökös	"	6.30	"	9.44	"	4.06
Barátos	"	6.03	"	10.59	"	4.04	Uzon	"	6.41	"	9.57	"	4.23
Nagy-Borosnyó	"	6.15	"	11.17	"	4.19	Kilyén	"	6.53	"	10.12	"	4.38
Eresztevény	"	6.32	"	11.35	"	4.37	Sepsi-Szentgyörgy	"	7.11	"	10.32	"	5.03
Sepsi-Szentgyörgy	"	7.02	d. u.	12.10	"	5.17	Eresztevény	"	7.33	"	11.59	"	5.31
Kilyén	"	7.10	"	12.20	"	5.27	Nagy-Borosnyó	"	7.50	"	11.17	"	5.53
Uzon	"	7.23	"	12.36	"	5.43	Barátos	"	8.11	"	11.41	"	6.22
Kökös	"	7.33	"	12.49	"	5.56	Kovácszna	"	8.31	"	12.08	"	6.40
Prázmár	"	7.48	"	1.11	"	6.18	Páva-Zabola	"	8.42	"	12.21	"	6.53
Szász-Hermány	"	8.01	"	1.31	"	6.38	Imecsfalva	"	8.54	"	12.36	"	7.08
Brassó	érk. délelőtt	8.18	"	1.49	este	6.66	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel	9.08	"	12.54	este	7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vá. hely.